

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013

VADEMECUM

SPIS TREŚCI

1. Czym jest Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.....	str. 2
2. Cele RPO WD	str. 2
3. SŁOWNICZEK	str. 3
4. Priorytet I „Przedsiębiorstwa i innowacyjność”	str. 4
5. Priorytet II „Społeczeństwo informacyjne”	str. 5
6. Priorytet III „Transport”	str. 6
7. Priorytet IV „Środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne”	str. 7
8. Priorytet V „Energetyka”	str. 7
9. Priorytet VI „Turystyka i kultura”	str. 8
10. Priorytet VII „Edukacja”	str. 9
11. Priorytet VIII „Zdrowie”	str. 9
12. Priorytet IX „Miasta”	str. 10

1. Czym jest Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013?

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 (RPO WD) jest jednym z 16. regionalnych programów operacyjnych (każde województwo realizuje własny program operacyjny) współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, a dokładnie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Programy te służą realizacji Narodowej Strategii Spójności (NSS), który to dokument określa jak powinny być wydawane fundusze unijne w naszym kraju.

Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Dolnośląskiego zarządza i wdraża Zarząd Województwa Dolnośląskiego, zaś jego koordynacją zajmuje się Instytucja Koordynująca Regionalne Programy Operacyjne, której funkcję pełni minister rozwoju regionalnego.

Do tej pory w ramach RPO WD podpisano ponad 1500 umów z beneficjentami, którzy budują drogi, instalacje wodno-kanalizacyjne, szkoły i kryte pływalnie, kupują sprzęt medyczny dla szpitali, restaurują zabytki, rewitalizują kamienice i modernizują szlaki turystyczne. W sumie do końca 2013 roku program umożliwi rozdysponowanie ponad 1,2 mld euro.

2. Cele RPO WD i sposoby ich osiągnięcia

Najważniejszym celem Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 jest podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz wzrost konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację poszczególnych priorytetów programu (jest ich 9), a środki zostaną rozdzielone pomiędzy przedsiębiorstwa, gminy, powiaty, szkoły, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, itp. Podmioty te nazywamy beneficjentami lub wnioskodawcami. Bardzo ważne jest to, że pieniądze przyznawane są na konkretne przedsięwzięcia - projekty, np. budowa drogi, modernizacja szkoły, zakup sprzętu dla szpitala, rozwój firmy. Zarówno typy projektów, które podlegają dofinansowaniu, jak i beneficjenci uprawnieni do ich realizowania, są szczegółowo określone w dokumentach dotyczących RPO WD.

Pozyskanie dotacji z funduszy unijnych dla realizowania projektu odbywa się następująco: beneficjenci składają wnioski o dofinansowanie swoich inwestycji, następnie wnioski są oceniane przez urzędników (tzw. ocena formalna) i niezależnych ekspertów (tzw. ocena merytoryczna) według kryterium poprawności oraz ważności z punktu widzenia rozwoju całego województwa. W trakcie tej procedury poszczególnym wnioskowi przyznawane są punkty. Ostateczna decyzja, która inwestycja otrzyma unijne wsparcie, należy do Zarządu Województwa.

3. Beneficjenci

Lista przykładowych potencjalnych projektodawców (beneficjentów):

- jednostki samorządu terytorialnego – gminy, powiaty, województwa,
- organy administracji rządowej,
- szkoły wyższe – uniwersytety, politechniki, uczelnie prywatne,
- szkoły różnego szczebla – zespoły szkół, licea, szkoły podstawowe, gimnazja,
- organizacje pozarządowe – np. stowarzyszenia, fundacje,
- zakłady opieki zdrowotnej – np. szpitale, przychodnie,
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych – policja, straż pożarna,
- przedsiębiorcy – państwowi i prywatni,

- spółdzielnie mieszkaniowe,
- kościoły i związki wyznaniowe.

4. S Ł O W N I C Z E K

BENEFICJENT (projektodawca) - jest to podmiot (osoba, instytucja), który składa wniosek o dofinansowanie. Może nim być właściciel firmy, wójt, dyrektor szpitala.

CEL PROJEKTU – to efekt, jaki ma przynieść inwestycja, np. wybudowanie przychodni gminnej spowoduje, że mieszkańcy będą mieli ułatwiony dostęp do lekarza, badań kontrolnych i diagnostycznych, itp. Cel określa się już we wstępnej fazie przygotowania projektu.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO (EFRR) - jest to jeden z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Pieniądze z tego funduszu przeznaczone są na takie projekty, które zmniejszają dysproporcje między poziomem rozwoju regionów w Unii Europejskiej. Z EFRR finansowane są projekty infrastrukturalne, np. budowa szkoły, przebudowa drogi, odrestaurowanie zabytku.

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY (EFS) – to także jeden z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Pieniądze z tego funduszu przeznaczone są na tzw. miękkie projekty, polegające na inwestycjach w kapitał ludzki, a nie w budowę infrastruktury technicznej. Czyli na przykład należą do nich działania mające na celu dostosowanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, organizację szkoleń zawodowych i podnoszących kwalifikacje, przeciwdziałanie bezrobociu.

FUNDUSZE STRUKTURALNE - są to fundusze tworzone w budżecie Wspólnoty Europejskiej, które umożliwiają pomoc w restrukturyzacji i modernizacji gospodarki poszczególnych krajów członkowskich Unii Europejskiej. Obecnie są to następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny (EFS).

JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (JST) - jednostkami samorządu są gminy, powiaty, województwa. Jednostki samorządu terytorialnego są głównymi beneficjentami regionalnych programów operacyjnych.

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI (NSS) - to dokument, który m.in. przedstawia sposób w jaki powinny być wydawane fundusze unijne. Stanowi on podstawę planowania wydatków w ramach poszczególnych funduszy. NSS określa główne kierunki rozwoju kraju – rozwój poszczególnych regionów powinien być zgodny ze strategią rozwoju kraju wyznaczoną w NSS.

PIK - to Punkt Informacyjno-Kontaktowy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego. W całym województwie jest ich jeszcze 7, w: Jeleniej Górze, Wałbrzychu, Legnicy, Głogowie, Trzebnicy, Kłodzku i Lubaniu. Można tam uzyskać informacje na temat Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego. PIK zajmuje się także promocją RPO WD w naszym regionie.

PRIORYTET - to grupa działań o podobnym charakterze. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego występuje 9 priorytetów: Przedsiębiorstwa i innowacyjność, Społeczeństwo informacyjne, Transport, Środowisko i bezpieczeństwo, Energetyka, Turystyka i kultura, Edukacja, Zdrowie, Miasta.

PROJEKT - to plan przedsięwzięcia, zgodny z podanymi w priorytetach działaniami. W projekcie każdy beneficjent określa m.in. cele inwestycji, harmonogram jej realizacji. Projekt razem z załącznikami tworzą wniosek o dofinansowanie.

REGION - to podporządkowana bezpośrednio szczeblowi centralnemu jednostka terytorialna. W Polsce regiony to województwa.

ROZWÓJ REGIONALNY - wzrost możliwości gospodarczych oraz trwała poprawa konkurencyjności regionu i poziomu życia mieszkańców.

Priorytet I „Przedsiębiorstwa i innowacyjność”

Celem priorytetu jest wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorstw, głównie poprzez działania wspomagające rozwój średnich, małych i mikroprzedsiębiorstw (MŚP) oraz wzmocnienie i wykorzystanie potencjału sektora badawczo-rozwojowego. W dłuższej perspektywie wpłynie to na poprawę zatrudnienia oraz pozwoli wprowadzić innowacyjne rozwiązania w przedsiębiorstwach.

Wsparcie dla firm może być bezpośrednie lub pośrednie. Bezpośrednie wsparcie to takie, kiedy firmy same ubiegają się o dofinansowanie swoich projektów. Wsparciem pośrednim można określić sytuacje, kiedy różnego rodzaju instytucje, np. Instytucje Otoczenia Biznesu, szkoły wyższe, jednostki samorządu terytorialnego (np. gminy, powiaty) stwarzają firmom możliwości rozwoju.

Nazwa priorytetu	Wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorstw
Gdzie składamy wnioski	Wnioski składamy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a w przypadku inwestycji i doradztwa dla przedsiębiorstw w Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej, która mieści się we Wrocławiu
Kto może złożyć wniosek	<u>BEZPOŚREDNIE WSPARCIE DLA FIRM:</u> - mikroprzedsiębiorstwa - małe przedsiębiorstwa - średnie przedsiębiorstwa - duże przedsiębiorstwa (tylko z branży uzdrowiskowej i badawczo-rozwojowej)

	<p><u>POŚREDNIE WSPARCIE DLA FIRM:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Instytucje Otoczenia Biznesu - szkoły wyższe - jednostki samorządu terytorialnego
<p>Na co składamy wnioski</p>	<p><u>BEZPOŚREDNIE WSPARCIE DLA FIRM</u></p> <p>m.in. na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inwestycje dla przedsiębiorstw, tzn.: <ul style="list-style-type: none"> • na projekty innowacyjne; • na technologie informacyjne (np. e-biznes); • na projekty turystyczne (hotele, pensjonaty, restauracje); • na uzdrowiska; • na ochronę środowiska naturalnego; - doradztwo dla MŚP; - nawiązywanie kontaktów gospodarczych (udział w targach, misjach, wystawach polskich i zagranicznych). <p><u>POŚREDNIE WSPARCIE DLA FIRM</u></p> <p>tworzenie i rozwój infrastruktury (budowa i modernizacja):</p> <ul style="list-style-type: none"> - parków naukowo technologicznych i inkubatorów technologicznych (które przeznaczają powierzchnię dla przedsiębiorstw); - centrów innowacji; - jednostek naukowych, które prowadzą prace badawczo-rozwojowe na rzecz przedsiębiorstw; - inkubatorów przedsiębiorczości; - parków przemysłowych.

Priorytet II „Społeczeństwo Informacyjne”

Podstawowym zadaniem priorytetu jest zmniejszenie dysproporcji regionalnych w dostępie do internetu, a co się z tym wiąże także do informacji i usług świadczonych drogą elektroniczną. Dzięki temu każdy Dolnoślązak będzie mógł załatwić wiele spraw bez wychodzenia z domu, tylko przy pomocy komputera.

Nazwa priorytetu	Rozwój społeczeństwa informacyjnego na Dolnym Śląsku
Gdzie składamy wnioski	Wnioski składamy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego
Kto może złożyć wniosek	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, czyli gminy, powiaty (JST) - organizacje pozarządowe - kościoły i związki wyznaniowe - przedsiębiorcy prowadzący działalność telekomunikacyjną - szkoły wyższe - administracja rządowa

Na co składamy wnioski	m.in. na: <ul style="list-style-type: none"> - budowę i rozbudowę regionalnych sieci szerokopasmowych oraz podłączeń do nich; - wdrażania bezpiecznych systemów transmisji danych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii; - zakupu wyposażenia niezbędnego do wprowadzenia i obsługi usług elektronicznych; - tworzenie publicznych punktów dostępu do internetu; - tworzenie portali dedykowanych i platform e-usług; - budowę, przebudowę i rozbudowę infrastruktury teleinformatycznej (tylko JST); - wdrażanie elektronicznego podpisu/obiegu spraw i dokumentów (tylko JST).
-------------------------------	---

Priorytet III „Transport”

Celem priorytetu jest poprawa stanu infrastruktury drogowej, kolejowej (np. poprzez budowę nowych dróg i szlaków kolejowych) oraz poprawa jakości i wydajności przyjaznego dla środowiska transportu miejskiego i podmiejskiego (np. poprzez zakup nowoczesnych pojazdów).

Nazwa priorytetu	Rozwój infrastruktury transportowej na Dolnym Śląsku
Gdzie składamy wnioski	Wnioski składamy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego
Kto może złożyć wniosek	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, czyli gminy, powiaty (JST) - zarządcy dróg publicznych posiadający osobowość prawną - zarządcy infrastruktury lub przewoźnicy kolejowi - przedsiębiorcy będący zarządcami infrastruktury lub świadczący usługi w zakresie transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich
Na co składamy wnioski	m.in. na: <ul style="list-style-type: none"> - budowę i modernizację dróg; - budowę i modernizację infrastruktury towarzyszącej drogom; - zakup nowego taboru kolejowego wykorzystywanego w regionalnych przewozach pasażerskich; - zakup nowych, przyjaznych dla środowiska tramwajów i autobusów; - zakup nowych, przyjaznych dla środowiska środków transportu kolejowego (wyłącznie dla potrzeb komunikacji miejskiej i podmiejskiej); - zakup pojazdów ciężkiego pogotowia technicznego (np.: ciągnik, holownik, dźwig); - zakup urządzeń oraz budowy i modernizacji infrastruktury niezbędnej do uruchomienia nowych linii.

Priorytet IV „Środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne”

Celem priorytetu jest poprawa stanu środowiska naturalnego, zapobieganie jego zniszczeniu oraz wzmocnienie bezpieczeństwa ekologicznego i przeciwpowodziowego Dolnego Śląska, a w tym: uporządkowanie gospodarki odpadami, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, poprawa jakości powietrza, wsparcie budowy i unowocześnienie niezbędnej infrastruktury służącej zabezpieczeniu przeciwpożarowemu i zapobieganiu suszom, edukacja ekologiczna i ochrona różnorodności biologicznej.

Nazwa priorytetu	Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa ekologicznego i przeciwpowodziowego Dolnego Śląska
Gdzie składamy wnioski	Wnioski składamy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego
Kto m.in. może złożyć wniosek	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, czyli gminy, powiaty - podmioty świadczące usługi w zakresie gospodarki odpadowej - podmioty świadczące usługi wodno-ściekowe - organizacje pozarządowe - parki narodowe i krajobrazowe - kościoły i związki wyznaniowe
Na co składamy wnioski	Projekty dotyczące m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - budowy i rozbudowy zakładów unieszkodliwiania odpadów; - zakupu wyposażenia niezbędnego do wybiórczego zbierania odpadów; - dostosowania istniejących składowisk odpadów do przepisów krajowych i unijnych; - likwidacji „dzikich wysypisk śmieci”; - przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem składowisk odpadów dla pozyskania alternatywnych źródeł energii, np. biogazu; - budowy i modernizacji infrastruktury wodnej i ściekowej; - poprawy jakości wody; - wymiany i modernizacji źródeł ciepła, służące zmniejszeniu zanieczyszczeń w obiektach użyteczności publicznej, np. szkołach; - zakupu wyposażenia dla obiektów ochrony przeciwpowodziowej; - odnowienia obszarów zdegradowanych polegające na zagospodarowywaniu tych terenów; - wyposażenia służb zajmujących się bezpieczeństwem środowiska w odpowiednie środki, tak aby mogły skutecznie ostrzegać i przeciwdziałać pojawiającym się zagrożeniom, np. zakup wozów strażackich; - rozwoju ogrodów botanicznych, budowy ścieżek przyrodniczych.

Priorytet V „Energetyka”

Celem priorytetu jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu m.in. poprzez: zwiększenie udziału energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych, poprawę dystrybucji energii elektrycznej oraz upowszechnienie wykorzystania gazu jako źródła energii.

Nazwa priorytetu	Regionalna infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku
Gdzie składamy wnioski	Wnioski składamy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a w przypadku niektórych działań (działanie 5.1 oraz 5.3) w Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej
Kto m.in. może złożyć wniosek	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, czyli gminy, powiaty - podmioty gospodarcze z sektora energetyki - organizacje pozarządowe - szkoły wyższe
Na co składamy wnioski	<p>Projekty dotyczące m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowy i modernizacji jednostek wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych opartych o energię wodną (elektrownie wodne) i biomasę; - przebudowy istniejącej lub budowy nowych sieci dystrybucji energii elektrycznej niskiego i średniego napięcia; - budowy i modernizacji gazowych sieci dystrybucji gazu; - budowy i modernizacji ciepłowni z niezbędnym wyposażeniem.

Priorytet VI „Turystyka i kultura”

Celem priorytetu jest poprawienie potencjału turystycznego Dolnego Śląska, a także wzrost konkurencyjności dolnośląskiej oferty turystycznej oraz wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa przeszłości. Rozwój turystyki stymuluje rozwój gospodarczy i społeczny województwa.

Nazwa priorytetu	Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska
Gdzie składamy wnioski	Wnioski składamy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego
Kto m.in. może złożyć wniosek	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, czyli gminy, powiaty - kościoły i związki wyznaniowe - regionalne i lokalne organizacje turystyczne - instytucje kultury - organizacje pozarządowe - szkoły wyższe
Na co składamy wnioski	<p>Projekty dotyczące m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacji i rewitalizacji architektury zdrojowej, parków zdrojowych; - modernizacji i budowy infrastruktury turystyki aktywnej; - budowy, modernizacji i wyposażania obiektów pełniących funkcję wystawienniczą i kongresową; - konserwacji, restauracji i adaptacji obiektów zabytkowych, - modernizacji obiektów kultury;

	<ul style="list-style-type: none"> - upowszechniania informacji o dziedzictwie przeszłości oraz o przedsięwzięciach jednostek kultury; - organizacji imprez i wydarzeń kulturalnych o znaczeniu co najmniej regionalnym; - budowy, modernizacji i wyposażania schronisk turystycznych; - e-usług w dziedzinie turystyki i kultury; - działań informacyjnych i promujących turystykę uzdrowiskową, aktywną, biznesową, kulturową.
--	---

Priorytet VII „Edukacja”

Głównym celem priorytetu jest podniesienie jakości i efektywności systemu kształcenia na Dolnym Śląsku, dzięki inwestycjom poprawiającym bazę placówek edukacyjnych. Wszystkie projekty uwzględniają ułatwienia dla osób niepełnosprawnych.

Nazwa priorytetu	Budowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej na Dolnym Śląsku
Gdzie składamy wnioski	Wnioski składamy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego
Kto m.in. może złożyć wniosek	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, czyli gminy, powiaty - jednostki naukowe - szkoły wyższe - organizacje pozarządowe - osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki
Na co składamy wnioski	<p>Projekty dotyczące m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowy i modernizacji obiektów infrastruktury edukacyjnej oraz naukowo-badawczej powiązanej z dydaktyką; - modernizacji, budowy i wyposażenia obiektów sportowych oraz bazy socjalnej; - inwestycje dotyczące przedszkolnych i szkolnych obiektów socjalnych i dydaktycznych, laboratoriów, bibliotek, itp. - budowy i modernizacji placówek edukacji społecznej, np. świetlic oraz placówek kształcenia ustawicznego.

Priorytet VIII „Zdrowie”

Głównym celem priorytetu jest poprawa jakości opieki zdrowotnej poprzez podniesienie standardu usług medycznych oraz zwiększenie dostępności do usług świadczonych przez zakłady opieki zdrowotnej.

Nazwa priorytetu	Modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia na Dolnym Śląsku
Gdzie	Wnioski składamy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa

składamy wnioski	Dolnośląskiego
Kto m.in. może złożyć wniosek	- zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia oraz ich organy założycielskie
Na co składamy wnioski	Projekty dotyczące m.in.: - przebudowy i modernizacji istniejących obiektów w celu przystosowania ich do obowiązujących przepisów prawnych, w tym potrzeb osób niepełnosprawnych; - budowy nowych obiektów ochrony zdrowia (przychodnie, szpitale, oddziały szpitalne); - wdrażania systemów informatycznych w zakresie zarządzania oraz udostępniania informacji pacjentom.

Priorytet IX „Miasta”

Działania podjęte w ramach tego priorytetu będą prowadzić do odnowy najbardziej zaniedbanych obszarów miejskich np. odbudowę kamienic, zagospodarowanie przestrzeni publicznej. Wszystkie projekty planowane do realizacji muszą być ujęte w Lokalnych Programach Rewitalizacji, które przygotowuje każda gmina.

Nazwa priorytetu	Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na Dolnym Śląsku
Gdzie składamy wnioski	Wnioski składamy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego
Kto m.in. może złożyć wniosek	- jednostki samorządu terytorialnego - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe - towarzystwa budownictwa społecznego - organizacje pozarządowe, - administracja rządowa,
Na co składamy wnioski	Projekty dotyczące m.in.: - inwestycji w dziedzinie mieszkalnictwa; - budowy, remontu i modernizacji drobnej infrastruktury przestrzeni publicznej (np. zieleń miejska, place zabaw); - wsparcia infrastruktury użytkowanej przez instytucje i organizacje pełniące kluczowe role społeczne na rzecz lokalnych społeczności; - przygotowania do użytkowania nowoczesnych budynków socjalnych.

UWAGA: w ramach RPO WD funkcjonuje również Priorytet X „Pomoc techniczna”, który nie dotyczy potencjalnych beneficjentów. Korzystają z niego jedynie instytucje zaangażowane w realizację i zarządzanie programem regionalnym.